

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep,
0030 OSLO

Vår ref.: 201600037-70
Deres ref.: 14/618

Lillehammer, 2. mai 2016

Høring NOU 2015:16 Overvann i byer og tettsteder

Ved kongelig resolusjon 11. april 2014 nedsatte regjeringen et utvalg for å utrede og fremme forslag til tilfredsstillende og tydelige rammebetingelser for håndtering av overvann i tettbebyggelser, både i dagens klima og etter forventede klimaendringer. Klima- og miljødepartementet har nå sendt utvalgets utredning «NOU 2015:16 Overvann i byer og tettsteder – som problem og ressurs» på høring.

Utredningen om overvann i byer og tettsteder er en oppfølging av Stortingsmelding 33 (2012- 2013) «Klimatilpasning i Norge» samt NOU:2010:10 «Tilpassing til et klima i endring – Samfunnet si sårbarhet og behov for tilpassing til konsekvenser av klimaendringane». Klimatilpasningsutvalget peker på at et endret klima med mer totalnedbør og mer intens nedbør vil øke utfordringene med å håndtere nedbør. Dette sammen med den generelle urbaniseringen med mer tette flater og hurtigere avrenning, kan skape store overvannsmengder og fare for omfattende skader på bygninger, infrastruktur og anlegg. Bedre planlegging er den beste måten å håndtere disse problemene på og utredningene inneholder blant annet forslag på endringer i plan- og bygningsloven for å møte utfordringene.

Oppland fylkeskommune synes at utredningen fremstår som et omfattende og godt gjennomarbeidet dokument. Det er en grundig utredning om de ulike sider ved håndtering av overvann og utvalget presenterer en rekke gode forslag. Vi mener det er positivt at utredningen setter et sterkt fokus på bruk av den blågrønne strukturen som et viktig ledd i overvannshåndteringen. Etter vårt syn presenteres det gode anbefalinger for å sikre klimatilpasning. Vi støtter utvalgets konklusjoner og anbefalinger med noen kommentarer.

Mandatet er avgrenset til overvann i byer og tettsteder. Utvalget har ikke sett på det som nødvendig å definere nøyaktig hva som er å anse som byer og tettsteder, men antar at SSBs definisjon av tettsteder gir en god indikasjon på hvor det kan være nødvendig å vurdere håndtering av overvann.

Oppland fylkeskommune mener imidlertid at det er viktig at man ikke begrenser dette til kun det som ansees å være tettsted/by, men at man ser på hele det aktuelle nedbørfeltet. Inngrep oppstrøms et tettsted i form av skogshogst, veibygging, dyrking etc. kan føre til endringer i vannveier og vannhushold og medføre store skader og overvannsproblemer nedstrøms. Vi har mange eksempler på det fra de siste flomhendelsene i Gudbrandsdalen og Lillehammer. Det er derfor viktig at man i arealplanlegging vurderer hele nedbørfeltet, og sørger for å sikre at nødvendige

Postadresse:
Postboks 988
2626 LILLEHAMMER
Org. nr.: 961382335

Besøksadresse:
Kirkegt. 76, Lillehammer
Bankkonto: 2000 09 50018
E-post: postmottak@oppland.org

Saksbehandler:
Henrik Natvig
Telefon:
E-post: Henrik.Natvig@oppland.org

tiltak/restriksjoner blir ivaretatt gjennom planbestemmelser også oppstrøms det aktuelle planområdet.

Oppland fylkeskommune er et fylke med en stor andel fritidsboliger. Vi vil påpeke at det er mange nye hytteområder har en utnyttelse på utbyggingsområder som er høyere enn hva som faller inn under tettstedsbegrepet, uten at disse områdene er definert som tettsted. Utfordringen med tanke på overvannshåndtering er det samme i områder for fritidsbebyggelse som for tettstedene forøvrig. Fritidsboligområdene er også tilkoblet det offentlige vann- og avløpsanleggene. Gjennom økt fokus på samordnet areal og transportplanlegging blir disse også tettere i fremtiden, slik at det er viktig at bestemmelser for overvannshåndtering også gjelder for de tette utbygde områdene med fritidsbebyggelse.

Kommunene kjenner det lokale forholdene best, så vi er positive til at strategier for overvannshåndtering først og fremst skal utvikles og forankres i kommunene. Men det kan være ressurs og kostnadskrevende for kommunene å opparbeide kompetanse og fremskaffe kunnskap til å gjøre gode vurderinger i planprosesser. For det videre arbeidet med tematikken bør det utarbeides et opplegg for opplæring av kommunene med tanke på håndtering av overvann. Det bør også være tydelig hvem som er statlig overvannsmyndighet. NVE er i dag myndighet for flom og skred, og det synes naturlig at de også blir overvannsmyndighet da både flom og skred ofte henger sammen med overvannsproblematikk. Det er også behov for bedre datagrunnlag for å sette kommunene i stand til å gjøre gode vurderinger. Det må avsettes midler til dette over statsbudsjettet.

I forhold til erstatningsansvaret som følger av skader på grunn av overvann må det komme tydelig fram hvem som har erstatningsansvar og når dette inntreffer. Det er også viktig å få avklart hvem som har ansvaret når et tiltak eller manglende ettersyn og vedlikehold høyere oppe i nedbørfeltet fører til skader nedstrøms.

Dette kan ha store økonomiske konsekvenser og kan man belaste kommuneøkonomien ytterligere. At økte kostnader for kommune skal kunne hentes inn igjen ved gebyrfinansiering kan medføre et større handlingsrom for kommunene innenfor overvannshåndtering i planleggingen, noe som er positivt. Men den økonomiske ansvarsbyrden bør likevel kunne fordeles på flere aktører enn kommunen. I lovforslaget må det komme tydelig fram hvem har hvilket ansvar og, plikter lovendringen medfører for kommunene. For øvrig viser vi til uttalelsen fra KS.

Med hilsen

Kristin Loe Kjelstad
teamleder plan og miljø
Regionalenheten

Bente Moringen
rådgiver plan og miljø